

Het natuurgraf van Riet van der Landen op begraafplaats Heilig Land Stichting. foto Gerard Verschooten

Echt eeuwige rust tussen boom en struik

door **Roeland Segeren**

HEILIG LANDSTICHTING – Nu liggen er nog bloemen. Over een paar jaar is het hele graf van Riet van der Landen opgegaan in de natuur. Riet werd deze maand begraven in het eerste natuurgraf van de regio, op begraafplaats Heilig Land Stichting. Ze werd 77 jaar.

De groene geuren van het voorjaar. De rust van een tjilpend stel vogels. Een verzameling Ierse schapen begraast het Hof van olijven. Begraafplaats Heilig Land Stichting was al bijzonder. „Veel mensen denken dat het altijd al een natuurbegraafplaats is geweest", zegt directeur Marieke van Baarle.

Maar net buiten de bestaande begraafplaats ligt een stukje ongerept bos. Dat wordt pas sinds deze maand gebruikt voor natuurgraven. Echte natuurgraven, waarbij het lichaam in een kist van onbewerkt hout een laatste rustplaats vindt. „Een eeuwige rustplaats", stelt Van Baarle. „Een normaal graf koop je voor een aantal jaren. Dit is voor altijd."

Alles gaat op in de natuur: een houten schijf in plaats van een grafsteen, het lichaam en de kist

Alles gaat op in de natuur. In plaats van een steen ligt er een onbewerkte houten schijf met de naam van de overledene. Die vergaat binnen een paar jaar. Net als het lichaam en de bijzondere kist. Een zogeheten 'ecologische kist', vertelt Anne Marie Kalkman, dochter van Riet. „Het was een soort zeemanskist. Er zaten ook van die touwen aan in plaats van stalen handvatten."

Dat 'groene' trekt Kalkman wel. Maar de keuze voor een natuurgraf kwam van haar moeder zelf. Tijdens haar ziekte – eierstokkanker – kwam ze deze vorm van begraven tegen. „Ze heeft zelf een folder gehaald en vond een natuurgraf interessant. 'Het past w bij mij', zei ze tegen me."

vervolg van **pagina 25**

Daar konden haar drie dochters zich wel in vinden. „Toen ze het aan mij liet zien zag ik dat ze de eerste zou zijn. Dat past bij haar; ze is altijd een pionier geweest. Het ging mijn moeder ook niet per se om de natuur. Meer om de vergankelijkheid, zoals het leven is. En om de informele plek, ze ligt daar toch maar gewoon bij een boom in een stukje bos in plaats van zo'n rij statige graven. Lekker onorthodox, typisch mijn moeder."

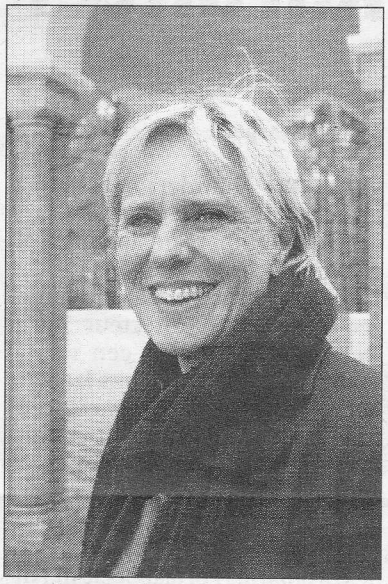
Riet van der Landen was in haar werkende leven lerares Nederlands. Een vak waar ze echt goed in was, vertelt haar dochter trots. De band met Heilig Landstichting was er al jaren. Zo gaf Riet bridgeles in het dorpshuis en verzorgde ze als vrijwilliger rondleidingen in Museumpark Orientalis.

Die goede buur van de begraafplaats is vanaf het graf te zien; de stenen van het Romeinse dorp. Op de begraafplaats zelf kijkt de Hemelvaartkapel uit over het stukje bos. „Daar is een openluchtbegrafenis mogelijk", suggereert Van Baarle. Een passende combinatie met een natuurgraf in het aangrenzende bos. „Mensen willen steeds vaker zo min mogelijk toeters en bellen."

De behoefte aan natuurgraven is groeiende. In deze regio lag de dichtstbijzijnde plek waar dit kan tot voor kort echter bij Arnhem. Van Baarle overwoog daarom al een paar jaar om natuurgraven aan te bieden. „Het past in de trend dat mensen minder begraven en meer cremeren. Dit is meer als een asverstrooiing dan als een graf. Je kent de plek, maar hoeft er niets neer te leggen of iets mee te doen."

Het gaat niet per se om de natuur, maar ook om vergankelijkheid en de informele plek

Dat er na een paar jaar geen zichtbare plek om te bezoeken overblijft, is volgens dochter Kalkman juist iets dat past. „Dat is niet erg. In het begin ga je wat vaker, maar dat wordt toch minder. Na een paar jaar ga ik misschien bijna nooit meer. Maar we hebben wel de gps-coördinaten, zodat we de plek altijd nog op kunnen sporen. Bovendien weet ik die drie bomen waartussen ze ligt wel te vinden."

Begraafplaats-directeur Marieke van Baarle foto Gerard Verschooten